

MD-2012, Chișinău, str. V. Pârcălab nr. 46
Tel.: (+373 22) 27-75-51, fax: (+373 22) 27-74-71
e-mail: office@cca.md, <http://www.audiovizual.md>

MD-2012, Chisinau, V. Parcalab str., № 46
Tel: (+373 22) 27-75-51, fax: (+373 22) 27-74-71
e-mail: office@cca.md, <http://www.audiovizual.md>

DECIZIA nr. 6/30
din 04 martie 2020

**Cu privire la examinarea rezultatelor monitorizării postului de televiziune „BTV”,
urmare a cererii prealabile din partea Societății pe Acțiuni „CET-Nord”**

La data de 17 februarie 2020, în adresa Consiliului Audiovizualului a parvenit cererea prealabilă nr. 120/258 din 17 februarie 2020 din partea SA „CET – Nord”, în care se menționează că la 10.02.2020, postul de televiziune „BTV” a difuzat, în cadrul programului de știri, reportajul „Суммы за отопление для многих бельчан – неподъемные”, în care „au fost utilizate imagini cu sediul și patrimoniul „CET-Nord” SA, precum și a denumirii oficiale a întreprinderii, în materialele care nu vizează în mod direct”.

Astfel, „CET-Nord” SA consideră că postul de televiziune „BTV” „prin conținutul reportajului enunțat mai sus a aplicat un tratament discriminatoriu și inechitabil, relatând o problemă socială într-un mod tendențios și manipulator, fără a ține cont de faptul că în municipiul Bălți există doi furnizori de energie termică”.

Prin urmare, SA „CET-Nord” susține că la difuzarea reportajului nominalizat, postul de televiziune „BTV” a încălcat atât prevederile art. 34 alin. 4 din Constituția Republicii Moldova, care stabilesc că mijloacele de informare mass-media sunt obligate să asigure informarea corectă a opiniei publice, cât și prevederile Codului deontologic al jurnalistului din Republica Moldova, cu privire la următoarele:

- art. 2.1 „Jurnalistul colectează informație în mod etic și legal. În colectarea informației de interes public, jurnalistul se asigură de fiecare dată că între drepturile sale și drepturile persoanelor vizate în produsele sale mediatice există un echilibru rezonabil”;

- art. 2.9 „Jurnalistul trebuie să obțină și să prezinte opinia tuturor părților relevante pentru subiect. Jurnalistul trebuie să demonstreze pluralitatea de opinii, chiar dacă nu este de acord cu acestea”;

- art. 2.16 „Jurnalistul verifică, de regulă, informațiile din cel puțin două surse independente una de alta. Jurnalistul publică doar informațiile pe care, în urma verificărilor, le consideră veridice”.

În acest sens, petiționarul consideră că întreprinderii i-a fost cauzat un prejudiciu de imagine, manifestat prin acreditarea ideii că dificultățile consumatorului de a achita serviciile comunale sunt dictate, în special, de activitatea SA „CET-Nord”.

De asemenea, SA „CET-Nord” menționează că „atât prin nominalizarea sintagmei „централизованное отопление”, cât și prin felul de prezentare/schimbare de accente, a aplicat instrumente de manipulare a publicului larg, care este de natură să conducă la pierderea credibilității ori scăderea atractivității întreprinderii față de consumatori și investitori. Pe de altă parte, ținând cont de modul în care a fost prezentat reportajul, acesta urmează a fi calificat ca un discurs care incită la discriminarea prestatorului de servicii comunale și lezează direct drepturile concurențiale ale SA „CET-Nord””.

Petiționarul, accentuează că postarea manipuloare a fost lansată public, fiind astfel adusă la cunoștința unui număr însemnat de persoane, fapt care a condus inevitabil la prejudicierea imaginii întreprinderii în rândul populației din municipiu.

Prin urmare, petiționarul susține că postul de televiziune BTV are obligația de a corecta erorile comise direct în materialele jurnalistice, obligație prevăzută expres de Codul deontologic al jurnalistului, în conformitate cu prevederile:

- art. 2.31 „Jurnalistul are datoria să corecteze erorile faptice descoperite în cel mai scurt timp,

publicând rectificări, ușor de identificat. Mass-media on-line, în cazul corectării erorilor, trebuie să specifice că produsul jurnalistic a fost modificat și/sau completat, indicând data modificării/completării”;

- art. 2.32 „În cazul în care descoperă că a publicat o informație falsă sau manipulative, instituția mediatică anunță operativ despre acest fapt și elimină respectiva informație cu scuzele de rigoare față de public și, după caz, față de persoana sau persoanele vizate direct”.

În contextul celor expuse mai sus, SA „CET-Nord” solicită Consiliului Audiovizualului următoarele:

- „Examinarea cererii în regim de urgență;*
- Radieră publicației manipulative de pe pagina web și de pe contul de Facebook a postului de televiziune „BTV”;*
- Excluderea pe viitor a utilizării unor imagini cu sediul și patrimoniul SA „CET-Nord”, precum și a denumirii oficiale a întreprinderii, în materialele care nu îi vizează în mod direct”.*

În cazul refuzului de a satisface cererea, SA „CET-Nord” informează că își rezervă dreptul de a se adresa în instanța de judecată, pentru protejarea onoarei, demnității și imaginii profesionale.

În temeiul prevederilor art. 83 alin. (2) din Codul serviciilor media audiovizuale, precum și în scopul examinării obiective a tuturor circumstanțelor sesizate, Consiliul Audiovizualului a solicitat, prin scrisoarea nr. 104 din 19.02.2020, „TV Bălți” SRL, fondatoarea postului de televiziune „BTV”, prezentarea opiniei asupra celor invocate în sesizarea SA „CET-Nord”.

Prin scrisoarea nr. 9 din 19 februarie 2020, „TV Bălți” SRL, fondatoarea postului de televiziune „BTV”, a comunicat Consiliului Audiovizualului că în luna februarie a realizat și publicat 3 subiecte cu tematica costurilor mari la energia termică, furnizată de 2 prestatori în municipiul Bălți:

- Суммы за отопление для многих бельчан – неподъемные din 10 februarie 2020, în care mai mulți bălțeni își exprimă dezacordul cu sumele mari din facturile pentru utilități în perioada rece a anului în raport cu veniturile mizere;

- „На улице плюс а счета за отопление огромные” din 12 februarie 2020, în care este vizat furnizorul de energie termică „Termogaz” – întreprindere municipală, cu problema prețuri mari în facturi pentru o perioadă relativ caldă;

- „Усатый озвучил премьеру жалобы бельчан на высокие счета за отопление” din 14 februarie 2020, subiect realizat în urma vizitei prim-ministrului Republicii Moldova, Ion Chicu, la Bălți și întrunirea dumnealui cu reprezentanții Primăriei Bălți, conducătorii serviciilor desconcentrate și a întreprinderilor de stat. În cadrul acestei întruniri a participat și directorul general interimar al SA „CET-Nord”, Marian Brânză. La declarațiile primarului privind acuzațiile cetățenilor la facturile de plată emise de „CET-Nord”, dl Brânză nu a reacționat, deși era prezent în sală.

În contextul celor expuse mai sus, postul de televiziune „BTV” consideră următoarele:

- „Tematica costurilor la energia termică din Bălți pentru luna ianuarie se încadrează în agenda societății, purtând un caracter important, vital pentru păturile social-vulnerabile, fapt confirmat și de implicarea Președintelui Dodon la soluționarea problemei similare în municipiul Chișinău;

- În adresa redacției au venit 12 adresări ale locuitorilor Bălțului, indignați de facturile primite pentru luna ianuarie. Am mers în stradă să confirmăm sau infirmăm situația;

- Subiectul contestat de SA „CET-Nord”, de-facto, reprezintă vox populi despre agravarea situației financiare a păturilor social-vulnerabile în perioada rece a anului, care implică și achitarea facturilor pentru căldură, care adeseori sunt mai mari decât pensiile sau indemnizațiile lor;

- Imaginile patrimoniului „CET-Nord” au fost filmate în cadrul unui reportaj autorizat de conducerea întreprinderii cu câțiva ani în urmă, despre ce am informat prin inscripția „Arhivă” pe fundalul lor;

- Conducerea SA „CET-Nord” prin această cerere prealabilă încearcă să exercite presiuni asupra canalului BTV, să aducă la tăcere nemulțumirile populației, amenințând canalul cu sancțiuni administrative și judiciare”.

Prin scrisoarea nr. 9 din 19.02.2020, „TV Bălți” SRL a comunicat suplimentar Consiliului Audiovizualului că: „La data de 27 februarie 2020, în cadrul unei discuții informative cu reprezentanții

mass-media, în scopul stabilirii relațiilor și modului de comunicare cu instituțiile media din teritoriu, în cadrul off-line-ului a participat directorul interimar SA „CET-Nord”, Marian Brânză, care a comunicat că fondatorul și unicul acționar al întreprinderii este Guvernul Republicii Moldova, prin intermediul APP.

La întrebarea, care este cota-parte a întreprinderii pe piața de furnizare a energiei termice din Bălți, directorul a răspuns că CET-Nordul este cel mai mare furnizor de energie termică din nordul țării, în Bălți are circa 32 000 de locuințe abonate la serviciu, plus agenții economici, ceea ce constituie aproximativ 70% din piața energiei termice la Bălți”.

În contextul celor expuse mai sus, „TV Bălți” SRL consideră adecvată și justificată utilizarea imaginilor cu patrimoniul SA „CET-Nord” la editarea subiectului contestat.

În conformitate cu prevederile art. 75 alin. (4) lit. a) și art. 83 alin. (3) lit. c) din Codul serviciilor media audiovizuale, Consiliul Audiovizualului a efectuat monitorizarea postului de televiziune „BTV” prin prisma celor invocate în cererea prealabilă a SA „CET-Nord”.

Rezultatele monitorizării au atestat că la data de 10 februarie 2020, postul de televiziune „BTV”, în cadrul buletinului informativ, a difuzat un subiect intitulat „Суммы за отопление для многих бельчан – неподъемные”, în cadrul căruia reporterul relatează despre faptul că tarifele pentru serviciile comunale au ajuns imposibil de achitat de către unii locuitorii ai municipiului Bălți, în acest context, sunt intervievați câțiva bălțeni, care se declară nemulțumiți și indignați de faptul că nu au suficiente resurse pentru a acoperi cheltuielile facturilor la consumul de căldură centralizată. De asemenea, unii pensionari susțin că încearcă să economisească din alimentație sau îi ajută financiar copiii.

Este de specificat că în cadrul reportajului nu a fost menționat furnizorul de energie termică respectiv și nici nu au fost aduse acuzații la adresa acestuia, ci au fost prezentate imagini cu sediul SA „CET-Nord” și ale termocentralei, după contextul subiectului. Astfel, conținutul reportajului „Суммы за отопление для многих бельчан – неподъемные” s-a referit la prețurile exorbitante la energia termică, care creează dificultăți consumatorilor casnici.

Urmare a analizei calitative nu au fost atestate abateri de la legislația audiovizuală.

Prezent la ședință, directorul administrativ al SA „CET-Nord”, Adrian Crasnobaiev, a susținut poziția expusă în petiția instituției pe care o reprezintă. Totodată, Adrian Crasnobaiev a reiterat că, luate în ansamblu, cele declarate de cetățeni, precum și subiectul pus în discuție, arată că reportajul respectiv este irelevant și nu are nicio tangență cu SA „CET-Nord”. De asemenea, Adrian Crasnobaiev a mai invocat că postul de televiziune „BTV” a prezentat reportajul unilateral și a aplicat un mecanism discriminatoriu, luând în considerare faptul că în municipiul Bălți activează doi furnizori de energie termică: SA „CET-Nord” și ÎM „Termogaz Bălți”, însă prin imagini s-a redat că doar SA „CET-Nord” este cea care pune povara acestor costuri la energia termică.

În cadrul dezbaterilor publice, membrul Consiliului Audiovizualului, Artur Cozma, s-a interesat dacă SA „CET-Nord” a solicitat dreptul la replică, specificând că în cazul în care întreprinderea s-a simțit lezată, trebuia să utilizeze exercitarea dreptului la replică.

La rândul său, membra Consiliului Audiovizualului, Lidia Viziru, a remarcat faptul că prin scrisoarea nr. 9 din 19.02.2020, „TV Bălți” SRL a comunicat suplimentar Consiliului că la data de 27 februarie 2020 a avut loc o întrunire a SA „CET-Nord” cu reprezentanții mass-media, în cadrul căreia întreprinderea recunoaște că este cel mai mare furnizor de energie termică din nordul țării. În acest context, Lidia Viziru a opinat că luând în considerare acest fapt, respectiv este justificată utilizarea imaginii SA „CET-Nord” de către postul de televiziune „BTV” în cadrul unui vox populi.

În aceeași ordine de idei, membrul Consiliului Audiovizualului, Iulian Roșca, a declarat că dreptul la informare se realizează în condițiile legii și ale unor prevederi universale, specificând, totodată, că în conformitate cu prevederile Legii cu privire la libertatea de exprimare, nimeni nu poate interzice difuzarea unei informații de interes public, respectiv SA „CET-Nord” oferă servicii de interes public și are o valoare strategică în economia națională. Iulian Roșca a mai menționat că SA

„CET-Nord” nu poate să se detașeze și de fenomenul scumpirilor, deoarece există o legătură cauzală între ei ca prestatori de servicii și prețuri. În concluzie, membrul Consiliului Audiovizualului, Iulian Roșca, a declarat că dreptul la propria imagine pe care petiționarul o consideră lezată nu trebuie să împiedice aflarea realității în probleme de interes public.

În temeiul prevederilor Codului serviciilor media audiovizuale al Republicii Moldova, aprobat prin Legea nr. 174 din 08.11.2018, **Consiliul Audiovizualului**

DECIDE:

1. A lua act de rezultatele monitorizării postului de televiziune „BTV” (PRO – (6) UNANIM – D. VICOL, T. BURAGA, A. COZMA, C. MIHALACHE, Iu. ROȘCA și L. VIZIRU).
2. A respinge petiția nr. 120/258 din 17 februarie 2020, parvenită din partea Societății pe Acțiuni „CET-Nord” (PRO – (6) UNANIM – D. VICOL, T. BURAGA, A. COZMA, C. MIHALACHE, Iu. ROȘCA și L. VIZIRU).
3. Motivațiile privind rezultatele votării sunt înscrise în Procesul-verbal al ședinței Consiliului Audiovizualului din 04 martie 2020, parte integrantă a prezentei decizii.
4. Controlul asupra executării prezentei decizii îl exercită Direcția monitorizare TV.
5. Prezenta decizie poate fi contestată în ordinea contenciosului administrativ, în termen de 30 de zile de la data comunicării acesteia.
6. Prezenta decizie intră în vigoare la data adoptării și va fi publicată în Monitorul Oficial al Republicii Moldova și pe pagina web a Consiliului Audiovizualului.

PREȘEDINTE

Dragoș VICOL